

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1916.

Andra kammaren.

Nr 9.

Torsdagen den 27 januari.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 21 innevarande januari.

§ 2.

Föredrogos var för sig de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid:

till statsutskottet motionerna:

nr 37, av herr *Holmdahl m. fl.*;

nr 38, av herr *Lingström m. fl.*;

nr 39, av herrar *Åkerlindh* och *Johansson* i Huskvarna; och

nr 40, av herr *Hellberg* i Ljungskile;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 41, av herrar *Hellberg* i Ljungskile och *Thore*; och

nr 42, av herr *Olofsson* i Digernäs;

till tillfälligt utskott motionen nr 43, av herr *Sjöberg*;

till bankoutskottet motionerna:

nr 44, av herr *Borggren*;

nr 45, av herr *Bogren*;

nr 46, av herr *Bengtsson* i Norup; och

nr 47, av herr *Holm*;

till lagutskottet motionerna:

nr 48, av herr *Borggren*; och

nr 49, av herr *Åkerlindh m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionen nr 50, av herr *Westman m. fl.*;

samt

till tillfälligt utskott motionerna:

nr 51, av herr *Sommelius*; och

nr 52, av herr *Söderberg* i Hobbörn.

Andra kammarens protokoll 1916. Nr 9.

§ 3.

Avgåvos följande nya motioner, nämligen av:

herr *Palmstierna*, nr 53, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett närmare bestående av samarbetet mellan regeringen och riksdagen i utrikespolitiska angelägenheter;

herr *Eurén*, nr 54, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av rätt för sjömän att i vissa fall annorledes än genom personlig inställelse utöva rösträtt vid val till andra kammaren;

herr *Karlsson* i Fjäl *m. fl.*, nr 55, om ändrad lydelse av 25—27 §§ i förordningen om landsting;

herr *Vennerström*, nr 56, om ändrad lydelse av 12 § i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd;

herr *Hallén m. fl.*, nr 57, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av allmän och lika kommunal rösträtt för såväl män som kvinnor *m. m.*;

herr *Osberg*, nr 58, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering av provinsialläkares och distriktsveterinärers arvoden;

herr *Vahlquist*, nr 59, med förslag till lönerreglering för fältveterinärkåren;

herr *Ingvarson*, nr 60, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående de flottans s. k. A-klass tillhörande värnpliktiges tjänstgörings- och avlöningsförhållanden;

herr *Zetterstrand*, nr 61, i anledning av det i statsverkspropositionen framställda förslag om anslag till inrättande av fastighetsregister i städer och därmed jämförliga samhällen;

herr *Bengtsson* i Göteborg, nr 62, om anslag till svenska tullpersonalens helnykterhetsförbund;

herr *Öberg m. fl.*, nr 63, om anslag till anläggande av enklare vägar i Västernorrlands län;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 64, angående grunderna för statsbidraget till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader ävensom till upprensning av åar och farleder;

herr *Sundberg m. fl.*, nr 65, om ett anslag av 21,300 kronor att utbetalas till patronus i Morlanda församlingars pastorat till fullföljd av träffad överenskommelse om patronatsrättens upphävande;

herr *Thore m. fl.*, nr 66, om anslag till förstärkande av Älvsborgs fästning;

herr *Thorsson m. fl.*, nr 67, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående infordrande av uppgifter rörande under år 1915 vid allmänna verk och inrättningar upphandlade myckenheter stenkol, koks, ved och brännstoft *m. m.*;

herr *Rydén* i Malmö:

nr 68, om anslag till utarbetande av en handledning i gymnastik med lek och idrott för landets folk- och småskolor; och

nr 69, om anvisning för år 1917 av viss del utav tidigare beviljat anslag till en anstalt för blinda med komplicerat lyte;

herrar *Welin* och *Hedström*, nr 70, om ändring i villkoren för erhållande av statsanslag till folkbibliotek;

herr *Källman*, nr 71, om ersättning åt kommuner för vissa av värnpliktiges inkallande till rikets försvar föranledda utgifter;

herr *Akerlund m. fl.*, nr 72, om anläggning av statsbana från lämplig plats invid Stockholm till Kapellskär m. m.;

herr *Andersson* i Knäppinge *m. fl.*, nr 73, om bidrag av statsmedel till iståndsättande av Sandvikens hamn i Persnäs socken på Öland;

herr *Lindley*, nr 74, angående extra ordinarie lärares vid kommunalt gymnasium rätt till tjänstårsberäkning;

herr *Hansson*:

nr 75, om ändrad lydelse av 7 § 3 mom. i förordningen angående försäljningen av vin och öl; och

nr 76, om ändrad lydelse av 13 § i förordningen angående försäljning av brännvin;

herr *Johansson* i Brånalt, nr 77, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av utförselbevis å spannmål;

herr *Söderberg* i Stockholm, nr 78, om ändring i bestämmelserna angående personlig ersättning till vissa tobaksarbetare i anledning av tobaksmonopolets införande;

herr *Sundberg m. fl.*, nr 79, om höjning av tullen å vanligt oglacerat murtegel;

herr *Welin*, nr 80, om ändringar i 18 och 20 §§ i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt;

herr *Månsson*, nr 81, om upphävande av tullen å spannmål m. m.

herr *Lithander*, nr 82, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utvidgning av bestämmelserna rörande ersättning för förlorad näringsverksamhet i anledning av tobaksmonopolets införande;

herr *Holm*, nr 83, om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande viss ändring i kungörelsen angående skatt för hundar;

herr *Johansson* i Brånalt, nr 84, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en särskild penningskatt å ogifta personer m. fl.;

herr *Röing*, nr 85, om förhöjd pension åt förre arbetaren vid fästningsbyggnaden å Karlsborg K. F. Fredriksson Skön;

herr *Kristensson m. fl.*, nr 86, om viss ändring i reglementet för riksgäldskontoret;

herr *Kristensson*:

nr 87, om pension åt förre vaktkonstapeln Johan Fredrik Rosenvists änka; och

nr 88, om pension åt förre vaktkonstapeln Nils Jakob Johan Stenbergs änka;

herr *Edbom*, nr 89, om pension åt järnvägsarbetaren August Gummesson;

herr *Branting*, nr 90, angående bearbetning m. m. av viktigare in- och utländskt riksdagstryck;

herr *Rydén* i Malmö:

nr 91, angående understöd åt vissa folkskollärareänkor; och

nr 92, angående understöd åt avlidne värnpliktige Frits Martin Hartells trolovade och dotter;

herr *Magnusson* i Kalmar, nr 93, om förhöjt årligt understöd åt förre matrosen S. G. Pettersson;

herr *Olsson* i Blädinge, nr 94, om pension åt förra poststationsförestånderskan Anna Broberg;

herr *Svensson* i Torlarp, nr 95, om årliga understöd åt avlidne värnpliktige Per Algot Hjalmar Johanssons trolovade och son;

herr *Thorsson*, nr 96, om rätt för värnpliktig, vars hustru och barn åtnjuta familjeunderstöd, att oavkortat lyfta honom tillkommande penningbidrag;

herr *Lindman m. fl.*, nr 97, om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § samt 8 kap. 26 § strafflagen;

herr *Zetterstrand*, nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 6, med förslag till lag innefattande bestämmelser om skyldighet för städer och vissa andra samhällen att bekosta fastighetsregisters uppläggande och förande m. m.;

herr *Lithander*, nr 99, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om lag rörande kontroll av handel med metall, järnsprot m. m.;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 100, om ändrad lydelse av 1 § i lagen om servitut;

herr *Karlsson* i Mo, nr 101, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om lag rörande inrättande av förlikningskommissioner för biläggande av vissa rättstvister;

herr *Sjöberg*, nr 102, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i fråga om den gift man enligt lagen om allmän pensionsförsäkring påförda pensionsavgift;

herr *Lindmans m. fl.*:

nr 103, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för jordbrukets främjande;

nr 104, om anställande av en byråassistent för norrlandsärenden i lantbruksstyrelsen m. m.; och

nr 105, om anslag till anordnande av försöksgårdar å myrjord i Norrland och Dalarne m. m.;

herrar *Palmstierna* och *Ström*, nr 106, om personlig lönefyllnad åt två vaktmästare vid veterinärhögskolan;

herrar *Ostberg* och *Olausson*, nr 107, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående omorganisation av statens fiskeriadministration;

herr *Olausson*, nr 108, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 3 § andra stycket av gällande reglemente för med statsmedel understödda åtgärder till höjande av det mindre jordbruket;

herr *Ingvarson*, nr 109, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående frigivande av laxfisket i Mörrumsbukten;

herr *Linders*, nr 110, i anledning av det i statsverkspropositio-

nen upptagna förslag angående anslag till fortsatt byggande av fiskehamnar;

herr *Öberg m. fl.*:

nr 111, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna; och

nr 112, angående anslag till bidrag för anordnande av rovdlingstävlingar i Norrland och Dalarna;

herr *Andersson* i Knäppinge *m. fl.*, nr 113, om anordnande av ett statsstuteri vid Ottenby m. m.;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 114, angående villkoren för åtnjutande av statsbidrag från norrländska avdikningsanslaget och allmänna avdikningsanslaget;

herr *Wiklund m. fl.*:

nr 115, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av större möjlighet för vissa samhällen i Västerbottens och Norrbottens län att erhålla ved från statens skogar; och

nr 116, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående befrämjande av skogsvården å hemmansskogarna i Västerbottens och Norrbottens län;

herrar *Vennerström* och *Johansson* i Sollefteå, nr 117, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anläggande av transportabla sågverk å kronans domäner;

herr *Westerström m. fl.*, nr 118, om viss ändring i gällande författningar rörande jordbrukskassor och centralkassor för jordbrukskredit;

herr *Jesperson*, nr 119, angående statsbidrag åt vissa distriktsveterinärer i Malmöhus län;

herr *E. A. Nilson* i Örebro, nr 120, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upplåtande till egnaemslägenheter av kronoegendomen $\frac{5}{8}$ mantal Hjältorp Västergård Nr 1 i Frisla socken av Älvsborgs län;

herr *Lindman m. fl.*, nr 121, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till förebyggande av simulation bland inskrivningskyldiga och värnpliktiga;

herr *Olausson m. fl.*, nr 122, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt för hushållningssällskap att använda tjänstefrimärken och tjänstebrevkort;

herr *Byström*, nr 123, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i gällande föreskrifter rörande utfärdande av prästbetyg;

herr *Ericsson* i Vallsta *m. fl.*, nr 124, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående spisordningen för flottans värnpliktiga manskap;

herrar *Eurén* och *Akerlindh*, nr 125, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt för vissa kommunala förtroendemän att i tjänsteärenden begagna tjänstefrimärken och tjänstebrevkort;

herr *Hellberg* i Ljungskile, nr 126, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående församlingarnas frihet att under viss tid efter införandet

av ny kyrkobibel vid gudstjänst använda den äldre bibelöversättningen;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 127, angående sättet för utdelandet till riksdagens ledamöter av statistiskt tryck m. m.;

herr *Westerström m. fl.*, nr 128, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående väckande hos barn och ungdom av intresse för sparsamhet;

herr *Akerlund*, nr 129, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande lämpligheten att vid fastställelse av taxor för trafik å enskilda järnvägar meddela vissa föreskrifter m. m.;

herr *Sterne*, nr 130, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser om justering av vägar, som användas i allmänna handeln;

herr *Johanson* i Gäre, nr 131, om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande viss ändring i förordningen angående ersättning till förrättningsmän för utmätning i enskilda mål m. m.;

herr *Hildebrand m. fl.*, nr 132, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett snabbare utvecklande av kylhusväsendet;

herrar *Kloo* och *Ingvarson*, nr 133, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående Karlskrona örlogsvarvs ställande under civil ledning; samt

herrar *Thore* och *Hellberg* i Ljungskile, nr 134, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av bestämmelser rörande förhyrning och registrering av personalen å vissa maskindrivna trålfartyg.

Ifrågavarande motioner blevo på begäran bordlagda.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag.

§ 5.

Till bordläggning anmäldes bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

§ 6.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

herr <i>Julin</i>	under 6 dagar fr. o. m. den 28 jan.
» <i>Johansson</i> i Trollhättan	» 7 » » 28 »
» <i>Hellberg</i> i Lycksele	» 7 » » 29 »
» <i>Rydholm</i>	» 6 » » 28 »
» <i>Eurén</i>	» 6 » » 28 »
» <i>Mossberg</i>	» 2 » » 28 » och
» <i>Odqvist</i>	» 5 » » 29 » .

Torsdagen den 27 januari.

7 Nr 9.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3,40 e. m.

In fidem
Per Cronvall.
